

Munkavédelmi szakmérnök/szakember szakirányú továbbképzési szak

Foglalkozási ártalmak záróvizsga tételsor

1. Foglalkozási betegség, fokozott expozíciós eset definíciója; a bejelentésre, kivizsgálásra vonatkozó jogszabályi előírások (kötelezettségek), az esetelfogadás alapelvei.
2. Sorolja fel, jellemezze a fizikai kóroki tényezőket. Ionizáló sugárzások, nem ionizáló sugárzások. Lehetséges expozícióforrások.
3. Foglalkozási betegséggel és expozícióval kapcsolatos fogalmak (minimális intenzitás, időtartam, lappangási idő, indukciós idő). Környezeti és biológiai monitorozás a munkahelyen (definíció, kivitelezés, lehetséges módok, előny, hátrány). ÁK-, CK-érték. A fokozott expozíció fogalma, teendő fokozott expozíció esetén.
4. A vegyi anyagok, keverékek toxikus hatásai. Milyen toxikus hatásokat különböztetünk meg? A vegyi anyagok mérgező hatását befolyásoló tényezők. Mérgezés, a mérge fogalma, jelölése. A mérgezés súlyosságát befolyásoló tényezők.
5. Mi a stressz, mi a munkahelyi stressz, annak milyen okai és következményei lehetnek és milyen megelőzési lehetőségeket ismerünk? Milyen jelentőséggel bír a munkahelyi betanítás, illetve annak esetleges hiánya? Általában kinek van a legfőbb szerepe a rossz munkahelyi légkör kialakulásában.
6. Kéz-kar vibráció expozíciójával járó tevékenységek, eszközök. A vibrációs expozíció mértéke, határértéke, mérése. A kéz-kar vibráció okozta betegségek. Milyen szervrendszereket érint, milyen tüneteket, elváltozásokat okozhat?
7. Zajexpozícióval járó tevékenységek, eszközök. A zajexpozíció mértéke, határértéke, mérése. A zaj hatásai, zaj okozta betegségek.
8. A fokozott ólomfelszívódás és ólommérgezés kockázatával járó tevékenységek. Környezeti és biológiai monitorozás ólom expozícióval járó tevékenységnél. A megelőzés lehetőségei.
9. Fémek (Hg, Cr, Cd, Ni, Co) egészségkárosító hatása. A felsorolt fémek expozíciójával járó munkakörök. Teendők fokozott expozíció, illetve foglalkozási megbetegedés esetén. A megbetegedés kialakulásának megelőzési lehetőségei.
10. Oldószerek toxikológiája. Osztályozásuk, felhasználásuk. Oldószerek okozta heveny és idült foglalkozási betegségek. Elsősorban milyen szervrendszereket lehetnek érintettek? A foglalkozási betegség kialakulásának megelőzési lehetőségei.
11. Gázok toxikológiája. A gázok hatásmechanizmus szerinti csoportosítása (ingerlő, egyszerű fojtógáz, kémiai hatású fojtó-gáz). Az exponáltak köre. A foglalkozási betegség kialakulásának megelőzési lehetőségei.

12. Az egészségügyben gyakori foglalkozási ártalmak. A háttérükben azonosítható munkahigiénés problémák, kóroki tényezők. Megelőzési lehetőségek.
13. A kémiai növényvédelemben használt szerek. Az exponáltak köre. Munkaegészségügyi és ételmezés-egészségügyivárákozási idő. A foglalkozási megbetegedés kialakulásának megelőzési lehetőségei.
14. A mezőgazdaságban gyakori foglalkozási ártalmak. A háttérükben azonosítható munkahigiénés problémák, kóroki tényezők. Megelőzési lehetőségek.
15. Az építőiparban gyakori foglalkozási ártalmak. A háttérükben azonosítható munkahigiénés problémák, kóroki tényezők. Megelőzési lehetőségek.
16. Foglalkozási eredetű fertőző megbetegedések. Biológiai tényezők csoportba sorolása. Az expozíciót és az infekciót befolyásoló tényezők, a fertőző betegség terjedésének módjai és a beavatkozási helyek. A tetanus jellemzői.
17. Foglalkozási emésztőszervi fertőzések jellemzői, megelőzési lehetőségek (HAV, calici, hastífusz).
18. Vérrel terjedő foglalkozási betegségek jellemzői, megelőzési lehetőségek (HBV, HCV, HIV).
19. Zoonosisok: definíció, terjedés. Gyakori zoonosisok fő jellemzői, megelőzési lehetőségek. (Kullancs-encephalitis, Lyme-kór, Tularaemia, Leptospirosis, Hanta-vírusok okozta betegségek, veszettség, Anthrax, Brucellosis, Ornithosis, Q-láz).
20. Szilikózis. Mi a megbetegedés lényege? Milyen ásványok okozhatják? Milyen foglalkozások esetén kell gondolni rá? Milyen hosszú expozíció után alakulhat ki? Milyen tényezők befolyásolják a szerves porok megbetegítő hatását? A légzőrendszer védekező mechanizmusai. Mi a különböző porfrakciók jelentősége? Mennyi a kvarcpor respirábilis frakciójának megengedett munkahelyi koncentrációja?
21. Azbeszt okozta megbetegedések. Mely foglalkozások esetén kell számolni az azbesztózis kialakulásával? A dohányzás és az azbesztexpozíció összefüggése. Mióta tiltja az EU az azbeszt felhasználását? Azbeszt expozícióval járó tevékenységek, munkáltatói kötelezettségek, megelőzés lehetőségei.
22. A leggyakoribb tüdődaganatot okozó humán karcinogének.
23. A légzőszervek foglalkozási eredetű fertőzései és megelőzésük (Influenza, TBC, Legionella).
24. Mi jellemzi a foglalkozási asztmát? Melyek a leggyakoribb foglalkozási allergének? A foglalkozási asztma diagnosztikájának legfontosabb módszerei. A lehetséges exponáltak köre. Szerves porexpozíció okozta megbetegedések.

25. Rákkeltő tényezők a munkahelyen, rákrizikós iparágak. A daganatkeltő tényezők kategóriába sorolása (WHO-IARC, EU besorolás). Vegyi anyagok okozta foglalkozási eredetű daganatok. Rákkeltő anyagokkal történő munkavégzéssel kapcsolatos munkáltatói feladatok.
26. Vegyi anyagok okozta kontakt dermatitisz. Fizikai, kémiai, biológiai kóroki tényezők okozta foglalkozási bőrbetegségek. A lehetséges expozíciók köre. A megelőzés lehetőségei.
27. A felső és alsó végtag nem-optimális terhelés hatására kialakuló foglalkozási mozgásszervi betegségek. A megelőzés lehetőségei.
28. A gerinc nem-optimális terhelés hatására kialakuló foglalkozási mozgásszervi betegségek. Az ülőmunka. A megelőzés lehetőségei.
29. A képernyő előtti munkavégzés egészségre gyakorolt hatásai.
30. A gyártás-összeszerelés ágazatban gyakori foglalkozási ártalmak. A háttérükben azonosítható munkahigiénés problémák, kóroki tényezők. Megelőzési lehetőségek.
31. Az elektromos áram hatása az emberi szervezetre. Áramjegy. Áramütés ellátása. A légköri nyomás változásai okozta megbetegedések (keszon). A klimatikus paraméterekkel összefüggő betegségek (szabályozás, munkáltatói feladatok, védőital).

